LISA
Põltsamaa Vallavolikogu
19.11.2026 määrusele nr …

PÕLTSAMAA VALLA ARENGUKAVA 2040

Põltsamaa 2026

Sisukord

Sissejuhatus **3**

1. Põltsamaa valla strateegia aastani 2040 ..... **4**

1.1. Visioon ja strateegilised eesmärgid *4*

1.2. Missioon ja väärtused *4*

2. Asend ja rahvastik **5**

3. Valdkondade hetkeolukord ja arengusuunad **8**

3.1. Haridus *8*

3.2. Noorsootöö *9*

3.3. Kultuur ja vaba aeg *11*

3.4. Sport ja liikumisharrastus *12*

3.5. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid *13*

3.6. Elukeskkond (keskkond ja taristu) *15*

3.7. Ettevõtluskeskkond *16*

3.8. Turism *18*

3.9. Juhtimine *19*

Lisa 1. Põltsamaa valla eelarvestrateegia
Lisa 2. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs

Sissejuhatus

Käesolev Põltsamaa valla arengukava on tulevikku vaatav ning arengueeldusi ja -vajadusi arvesse võttev pikaajaline strateegiline dokument omavalitsuse tervikliku arengu suunamiseks. Kokkulepitud tulevikuplaan annab omakorda suunised valdkonnapõhiste eesmärkide ja tegevuste kavandamiseks.

Haldusreformi järgse Põltsamaa valla arengukava koostati 2018. aastal, seda kaasajastati aastal 2022. Käesolev dokument on 2026. aasta sügisel arengukava uuendusprotsessi tulemusena koostatud versioon. Vastava uuendamise raames viidi läbi elanike küsitlus tagasiside ja ettepanekute saamiseks (167 vastajat), uuendati arengukava taustaks olevat hetkeolukorra analüüsi (lisa 2) ning vaadati viie töötoa raames üle kõigi valdkondade hetkeolukord (kitsaskohad ja arengueeldused), eesmärgid ja tegevused.

Käesolevas strateegiadokumendis on kirjeldatud:

- Põltsamaa valla strateegia aastani 2040, sh visioon, strateegilised eesmärgid, missioon ja väärtused (peatükk 1);
- ülevaade valla senisest rahvastikuarengust ning peamistest rahvastikuga seotud väljakutsetest (peatükk 2);
- valdkondade lühiülevaade, sh kitsaskohad ja arengueeldused ning valdkondlikud eesmärgid, tegevused ja mõõdikud (peatükk 3).

Nelja aasta kavandatud investeeringud koos valla finantsnäitajatega on kajastatud eelarvestrateegias, mis on arengukava lisa 1. Põhjalikum hetkeolukorra kirjeldus on leitav arengukava lisast 2. Arengukava taustamaterjalina on eraldiseisvalt koostatud valla rahvastikuanalüüs ning elanike küsitluse tulemuste ülevaade, millest on tehtud kokkuvõte, mis on samuti leitav lisast 2.

Põltsamaa valla arengukavas püstitatud eesmärke viiakse ellu koostöös volikogu, vallavalitsuse, hallatavate ja valla osalusega olevate asutuste, ettevõtjate ja kolmanda sektori organisatsioonidega. Arengukava uuendamisel lähtutakse Põltsamaa Vallavolikogu 15.02.2018 määrusest nr 6 „Eelarvestrateegia ja arengukavade koostamise kord".

Arengukava täitmise tulemuslikkust hinnatakse vallavalitsuse poolt teostatava tegevustulemuste seire ja hindamisega, mis on üheks sisendiks valla majandusaasta aruandele. Arengukava seire ja hindamine toimub järgmiselt:

- iga-aastaselt hinnatakse ellu viidud tegevusi ja valdkondlike mõõdikute arengut. Lisaks pikendatakse eelarvestrateegias käsitletavat perioodi, uuendatakse tulude ja kulude osa koos investeeringute osaga. Vajadusel korrigeeritakse arengukava ja teisi lisasid;
- vähemalt iga 5 aasta tagant (järgmisel korral aastal 2027) korraldatakse elanike rahuloluküsitlus, mis annab laiemat sisendit arengukava muutmiseks.

1. Põltsamaa valla strateegia aastani 2040

1.1. Visioon ja strateegilised eesmärgid

Põltsamaa vald 2040 on arenev ja uuendustele avatud, soodsa ettevõtluskliimaga, kõrgelt hinnatud elupaik Kesk-Eestis, mille ajalooline keskus on oskuslikult kujundatud turismisihtkoht ning tuntud kui sildade, parkide ja rooside piirkond.

Visioonist lähtuvalt on strateegilisteks eesmärkideks:

1) **Põltsamaa vald on Kesk-Eesti arengumootor ja tõmbekeskus**, kus on elanikke ja organisatsioone toetavad kvaliteetsed teenused. Valla kogukonnad on aktiivsed ja piirkonnad on turvalised ning tasakaalustatult arenenud head „pesapunumise kohad". Põltsamaa vald on kõigile meeldiv elukeskkond.
2) **Põltsamaa vald on ettevõtlust ja ettevõtlikkust väärtustav**. Siin on mitmekesine ettevõtluskeskkond. Ettevõtlust toetab heas korras taristu ning valikuid pakkuv elamufond. Põltsamaa valda tuntakse edumeelse omavalitsusena.
3) **Põltsamaa vald on rahvusvaheline külastuskoht**, mis on läbimõeldult välja arendatud ning kus pakutakse atraktiivseid turismiteenuseid ja -tooteid.

1.2. Missioon ja väärtused

Põltsamaa valla missioon on tasakaalustatult ja jätkusuutlikult arendada valla elu- ja ettevõtluskeskkonda nii, et Põltsamaa vallast saab unistuste paik pere- ja tööeluks ning puhkamiseks ja väärikalt vananemiseks.

Meie väärtushinnangud valla juhtimisel ja igapäevasel tegutsemisel on:

Me oleme avatud ja usaldusväärsed partnerid, kes julgevad unistada ja tegutseda suurelt. Oleme alati avatud uutele mõtetele ja valmis koostööks kogukonna, naabrite ning partneritega. Otsuste tegemisel lähtume pikaaegsetest strateegilistest plaanidest, näeme suurt pilti ja julgeme olla uuenduslikud.

2. Asend ja rahvastik

Põltsamaa vald paikneb Jõgeva maakonnas Kesk-Eesti lavamaa idaosas, ulatudes lõunapoolses osas ka Võrtsjärve madalikule. Valla keskus asub Põltsamaa linnas, mille kaugus on Tartust 60 km, Tallinnast 122 km ning maakonnakeskusest Jõgevast u 30 km. Põltsamaa vald piirneb kirdes Jõgeva vallaga, kagus Tartu vallaga, edelas Viljandi ja Põhja-Sakala vallaga ning loodes Järva vallaga.

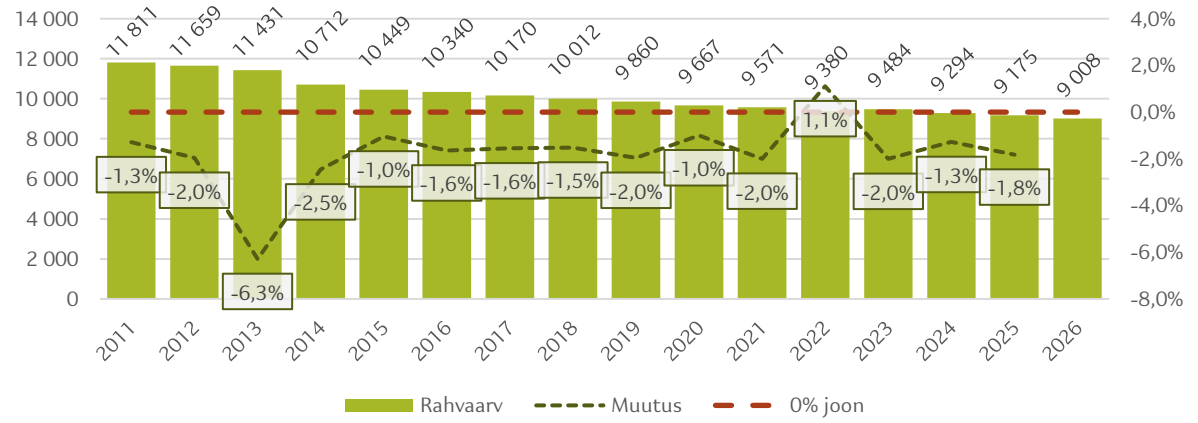
Põltsamaa vallas on kokku 62 asustusüksust – valla keskus Põltsamaa linn, kolm alevikku (Adavere, Kamari ja Puurmani) ja 58 küla. Valla territoorium on 889,6 km² ja asustustihedus 10,1 in/km². Valla rahvaarvult suurim asustusüksus on konkurentsitult Põltsamaa linn, suurematest alevikes on elanikke juba enam kordades vähem.

Lähtuvalt teenuste olemasolust kohal, on vald jaotatud kaheksaks piirkonnaks (Joonis 1).

Joonis 1. Põltsamaa valla piirkondlik jaotus ja elanike arv seisuga 1.01.2026

Põltsamaa vallas elas 2026. aasta 1. jaanuari seisuga 9008 inimest (Joonis 2). Seda on umbes 2800 inimese võrra vähem kui 15 aastat tagasi. Elanike arv on vallas negatiivse loomuliku iibe ja rändeiibe koosmõjul olnud pidevas languses (v.a aastal 2022, mil saabusid sõjapõgenikud Ukrainast).

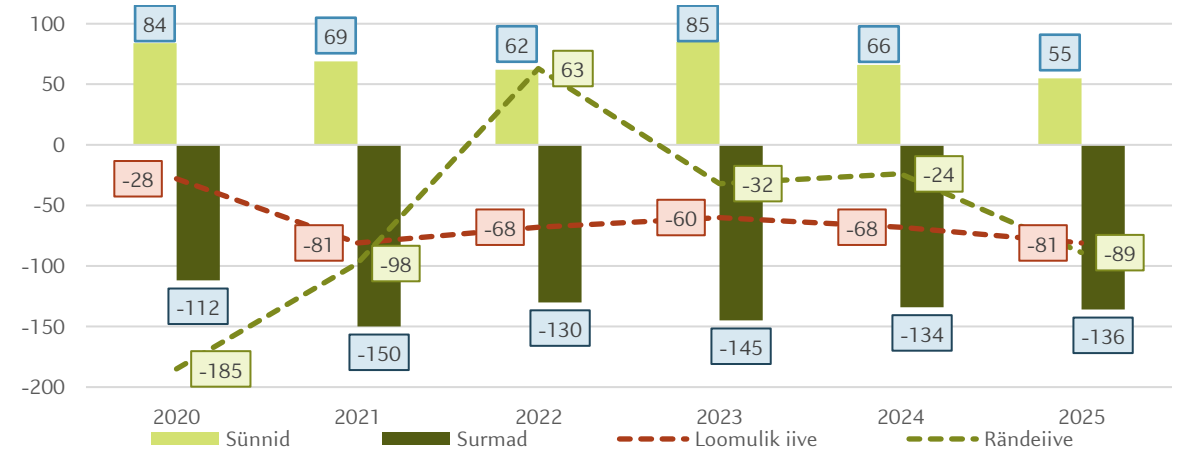

Joonis 2. Põltsamaa valla elanikkonna dünaamika 2011-2026 (Rahvastikuregister)

Rahvaarv vallas on möödunud 15 aasta jooksul kahanenud keskmiselt 1,6% võrra aastas, viimasel viiel aastal keskmiselt 1,2% aastas. Vanuserühmadest on suurim kahanemine aset leidnud tööeas rahvastikus, valla keskmisega samaväärselt ka nooremates vanuserühmades.

Valla piirkonnad on erineva rahvaarvuga (osalt ka vanusstruktuuri ja iibenäitajatega), kuid kõikides neis on rahvaarvu muutus olnud möödunud aastatel negatiivne. Absoluutnumbrites on suurim kahanemine aset leidnud Põltsamaa linnas. Protsentuaalselt on väikseim vähenemine Puurmani piirkonnas ja Põltsamaa lähiümbruses.

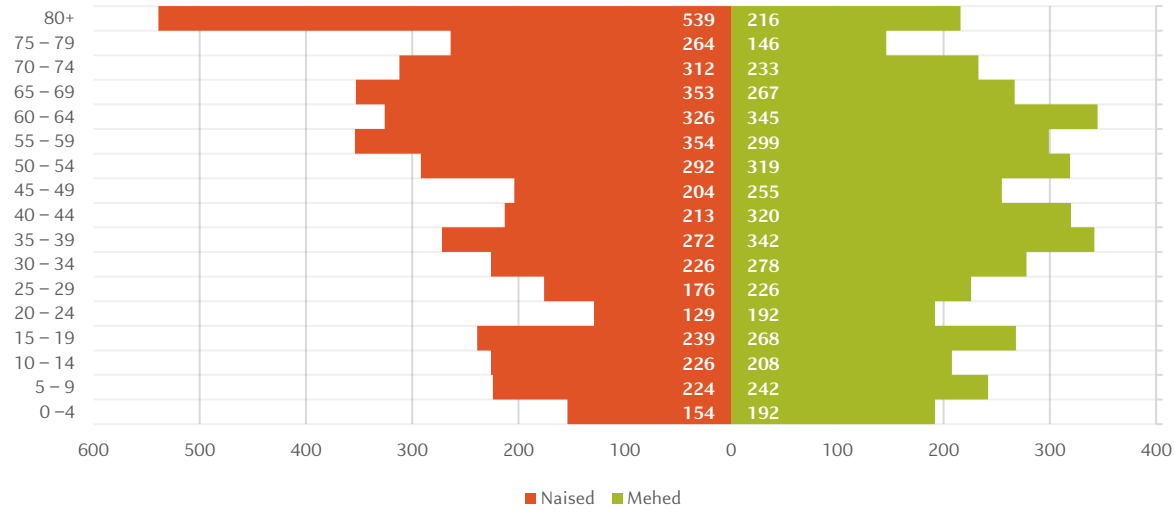
Loomulik iive on vallas negatiivne. Viimasel kuuel aastal on aastakeskmiselt olnud sünde 70 ja surmasid 134 ehk omavalitsuse rahvaarv on loomuliku iibe tõttu aastakeskmiselt vähenenud 64 elaniku võrra. Negatiivne on olnud ka rändeiive (v.a erandaasta 2022). Viimasel kuuel aastal on aastakeskmiselt lahkunud 61 inimest enam kui saabunud (Joonis 3). Summaarne sündimuskordaja on vallas möödunud kuuel aastal olnud keskmiselt 1,54 last.

Joonis 3. Sünnid, surmad, loomulik iive ja rändeiive (Rahvastikuregister)

Sisse- ja väljaränne ei jaotu ajas ning territoriaalselt ühtlaselt. Kokkuvõtvalt on viimasel kuuel aastal loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele olnud vastavalt -0,7% ja -0,6% aastas. Omavalitsuse tervikvaates on peamised väljarände vanuserühmad vahemikus 20–35 eluaastat.

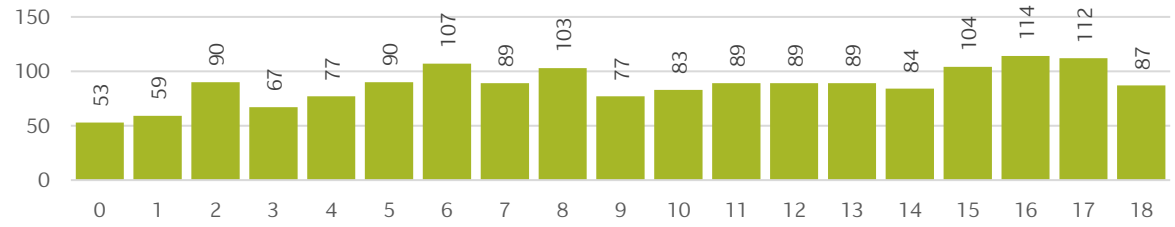
Valla elanikkonna soo-vanuskoosseis ei ole tasakaalus. Nooremad põlvkonnad on väiksemad kui vanemad. Arvukaimad vanuserühmad on 50–69 eluaasta vahel (Joonis 4).

Joonis 4. Põltsamaa valla rahvastikupüramiid seisuga 1.01.2026 (Rahvastikuregister)

Elanikkonna soolis-vanuseline struktuur on vanemaealisem kui Eestis keskmisena. Kuni 6-aastased moodustavad 6,1% elanikkonnast (Eestis 6%), 7–18-aastased 12,7% (Eestis 14%), 19–64-aastased 54,9% (Eestis 59%) ning 65-aastased ja vanemad 26,3% elanikkonnast (Eestis 21%).

Suuremad laste aastakäigud vallas (100 last või enam) jaotuvad ebaühtlaselt – kas on sisenemas või juba sisenenud gümnaasiumiikka või alles kooliteed alustamas/ alustanud. Mitmed noorimad aastakäigud on võrreldes vanematega juba oluliselt väiksemaarvulised (Joonis 5).

Joonis 5. Vanuserühma 0-18 arvukus 2026 (Rahvastikuregister)

Olemasoleva vanusstruktuuri järgi siseneb järgneval kuuel aastal omavalitsuses põhikooliikka ligi 50 last vähem kui sealt väljub. Lasteaiaeas laste arvu kahanemine on juba lähiaastate küsimus.

Tulenevalt olemasolevast rahvastiku vanusjaotusest jätkab Põltsamaa valla rahvaarv suure tõenäosusega kahanemist ka tulevikus. Ilma rändeliikumisteta elab vallas aastal 2040 u 7900 elanikku. Negatiivse rändesaldo püsimisel sellest veelgi vähem – rahvaarvu stabiliseerumine eeldab sisserännet mahus u 80 elanikku aastas. Sünnipõlvkondade suurus jääb viimaste aastate sündimuskäitumise püsimisel vahemikku 55-65 last aastakäigus. Eakate (65+) osakaal rahvastikus suureneb 32%-ni.

3. Valdkondade hetkeolukord ja arengusuunad

3.1. Haridus

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Läbiviidud haridusreformi järgselt on Põltsamaa vallas 2026/2027. õppeaasta alguses kokku kuus munitsipaalharidusasutust:

- Põltsamaa Valla Lasteaed (6 tegevuskohta, kokku 366 last),
- Põltsamaa Põhikool (3 tegevuskohta, kokku 709 õpilast),
- Põltsamaa Gümnaasium (143 õpilast),
- Puurmani Mõisakool (lasteaed-põhikool, lasteaia osas 46 last, kooliosas 96 õpilast),
- Põltsamaa Muusika- ja Kunstikool (225 õpilast),
- Põltsamaa Spordikool (255 õpilast).

Hariduskorralduse suuremad muutused toimusid 2020. aasta lõpus, kui enamus valla üldhariduskoole (v.a Puurmani Mõisakool) liideti Põltsamaa Ühisgümnaasiumiga ning valla lasteaedade haldamiseks moodustati uue asutusena Põltsamaa Valla Lasteaed, millega liideti senised lasteaiad (välja arvatud Puurmani lasteaed, mis liideti Puurmani Mõisakooliga). 2025. a kujundati ümber Põltsamaa Muusikakool ja tekkis Põltsamaa Muusika- ja Kunstikool ning seni erakoolina tegutsenud kunstikool lõpetas tegevuse. Viimasteks muudatusteks on Põltsamaa Spordikooli moodustamine hallatava asutusena, Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ümberkorraldamine põhikooliks (Põltsamaa Põhikool) ning gümnaasiumi loomine (Põltsamaa Gümnaasium).

Eelnevad ümberkorraldused annavad koos riigipoolse toega kindluse, et nii alus-, üld- kui ka huviharidus on vallas jätkusuutlikud ka tulevikuvaatavalt. Suurimaks kavandatavaks arendustegevuseks on Põltsamaa linna hariduslinnaku terviklik väljaarendamine.

Valdkonna kitsaskohad:

- lasteaialaste ja kooliõpilaste arvu vähenemine;
- tugispetsialistide puudus (eelkõige üldhariduses);
- üldhariduse taristu Põltsamaa linnas vajab terviklikku lahendust ja kaasajastamist (hariduslinnak);
- haridustaristu linnast väljas vajab kohati ajakohastamist;
- täiskasvanuhariduse/elukestva õppe võimalusi ei ole süsteemselt arendatud.

Valdkonna arengueeldused:

- piisav haridustaristu;
- mitmekülgsed võimalused hariduse omandamiseks (alus- ja põhiharidus, huviharidus, gümnaasium);
- kvalifitseeritud personal;
- haridusuuendustega kaasaskäimine;
- ellu viidud haridusreform.

Eesmärgid

- haridustaristu Põltsamaa linnas on terviklikult välja arendatud;
- linnast väljas olevates haridusasutustes on õpikeskkond kaasaegne, ajakohane ja turvaline;

- tugiteenuste kättesaadavus on paranenud;
- õpilaste arv gümnaasiumis on stabiilne;
- elukestev õpe on süsteemselt arendatud.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- hariduslinnaku tervikliku kontseptsiooni koostamine ja elluviimine;
- gümnaasiumiastme kvaliteedi tõstmine, valikute laiendamine (sh kutseõpe) ja mainekujundus;
- elukestva õppe süsteemne arendamine;
- formaal- ja mitteformaalõppe lõimimine;
- lapsevanemale info kättesaadavuse, koolituste ja individuaalse nõustamise tagamine;
- vajadustest lähtuva ajakohase taristu (ligipääsud), teenuste (sh transport), inventari ja personali tagamine;
- karjäärinõustamise ja ettevõtlikkusõppe edendamine, ettevõtlusõpe, tutvumine ettevõtetega jms;
- regulaarne valdkondade ülene infovahetus hallatavate asutuste ja ametkondadega riskigruppide varajaseks märkamiseks.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Teistes omavalitsustes õppivate Põltsamaa valla õpilaste osakaal valla õpilastest	7,7%	vähenev
Põltsamaa Gümnaasiumi õpilaste arv	148	säiliv
Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust	99%	100%
Klassikursuse kordajate osakaal põhikooli õpilastest	0,1%	0%
Gümnaasiumi lõpetajate osakaal gümnaasiumiõppes alustanutest	99%	säiliv
Kvalifikatsioonile vastavate lasteaiaõpetajate poolt täidetud ametikohtade osakaal	97%	100%
Kvalifikatsioonile vastavate kooliõpetajate poolt täidetud ametikohtade osakaal	73%	100%
Tugispetsialisti palga alammäär õpetajate töötasu alammäärast	100%	säiliv
Huviharidusse kaasatud noorte arv	400	säiliv

3.2. Noorsootöö

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valla noortel on mitmekülgsed võimalused huvihariduseks ja -tegevuseks. Huviharidust pakuvad Põltsamaa Muusika- ja Kunstikool ning Põltsamaa Spordikool, huvitegevust korraldavad koolid, kultuuri- ja rahvamajad, spordiklubid, külaseltsid, vabaühendused ning teised kohalikud asutused ja koostööpartnerid.

Avatud noorsootöö teenust korraldab vallas Põltsamaa Kultuurikeskus, mis haldab ka noortekeskust. Alates 1. jaanuarist 2027 alustab vallas noorsootöö teenuse osutamiseks iseseisva hallatava asutusena tegevust Põltsamaa Valla Noorsootöökeskus. Noorsootöö sihtrühm

on 7–26-aastased noored. Teenust osutatakse Põltsamaa linnas asuvas noortekeskuses ning valla erinevates piirkondades asuvates noortetubades ja noortepesades ning arendatakse mobiilset noorsootööd ehk MONO-t.

Valdkonna kitsaskohad:

- ressursside vähesus noorsootöö arendamiseks;
- noortele vajalik info ei ole neile suunatud infokanalites piisavalt nähtav ja kättesaadav;
- noorte vähene võimalus saada töökogemust (puuduvad malevad, vähe töölaagreid);
- teenusepakkujate puudus teatud valdkondades (nt LTT - loodus-, täppisteaduste ja tehnoloogia);
- riskirühma noortele suunatud sotsiaalprogrammide kui mõjutusvahendite puudumine;
- avatud noorsootöö võimalused maapiirkondades on ebaühtlased.

Valdkonna arengueeldused:

- noorsootööalase kompetentsikeskuse olemasolu (Põltsamaa Valla Noorsootöökeskus);
- noorsootöö toimimine valla suuremates keskustes;
- tugevate huvikoolide ja mitmekülgse huvitegevuse olemasolu.

Eesmärgid

- noorsootöö võimalused on mitmekesised ning kõigile kättesaadavad;
- noorte aktiveerimine, kuulamine ja kaasamine (sh tõrjutud noorte osas) on hästi toimiv;
- tagatud on avatud noorsootöö võimekuse suurendamine ja noorsootöö tegijate motiveerimine.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- pidev noorsootöö tegevuste monitoorimine, et selgitada välja noorte huvid ja kõrvaldada takistused huvihariduses ja huvitegevuses osalemisel;
- huvitegevuse mitmekesistamine, ruumide kasutuse efektiivistamine;
- noortele suunatud info suunamine õigetesse kanalitesse, et info oleks noortele kättesaadavam;
- noorte kaasamine vabatahtlikku töösse ja praktilise töökogemuse pakkumine (nt õpilasmalev);
- noorte omaalgatuse toetamine;
- ennetustöö tõhustamine ja suurema tähelepanu suunamine erivajadusega, tõrjutusriskis ja käitumisraskustega noortele;
- noorsootöö kvaliteedi ja kättesaadavuse parendamine valla erinevates piirkondades.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Noortele suunatud ürituste arv vallas (väljaspool koole)	77	suurenev
Noorteorganisatsioonide töösse kaasatud noorte arv	230	suurenev
Karjäärinõustamist saanud noorte arv	325	300
Huviringide arv	100	säiliv
Noorsootööle kuluvate vahendite osakaal vallaeelarvest	3%	säiliv

3.3. Kultuur ja vaba aeg

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valla hallatavad kultuuriasutused on Põltsamaa Kultuurikeskus (mis haldab ka Puurmani ja Pajusi rahvamaju) ja Põltsamaa Raamatukogu. Põltsamaa Raamatukogu tegutseb linnas koos kolme haruraamatukoguga (Adaveres, Vägaris, Puurmanis) ja kolme välisteeninduspunktiga (Lustiveres, Pajusis, Tapikul). Põltsamaa Raamatukogu täidab ka maakonnaraamatukogu ülesandeid Jõgevamaal.

Põltsamaa vallas toimub aktiivne külaliikumine. Külaseltsid korraldavad erinevaid kultuuri- ja spordisündmusi, haldavad hooneid ja pakuvad teenuseid. Külaseltsid panustavad aktiivselt kogukonna elukeskkonna parendamisse ja arengusse.

Põltsamaa lossikompleksis tegutsevad Põltsamaa Muuseum ja käsitöökojad. Kompleks on külastuskeskusena olnud aktiivses arendustegevuses. Lossihoov on piirkonna üks peamisi sündmuskorralduspaiku. Uuenenud keskus avati 2023. aastal. Kultuuriasutused on valla edasises arengus olulised ühistegevuse ja vaba aja tegevuste pakkumisel.

Valdkonna kitsaskohad:

- vallas on palju erilisi kohti, mida saaks rohkem kasutada, turundada jne (loss, mõisad, pargid jne);
- sündmuste kattuvus, osaliselt rollide kattuvus;
- kultuurirajatiste erinev seisukord ning ebaühtlased majandamispõhimõtted eri piirkondades;
- valdkonna ressursid (sh riiklik rahastus) on piiratud;
- suuremate ürituste vähesus, eelkõige madalhooajal;
- õhtuste vaba aja tegevuste (kino vms) puudumine.

Valdkonna arengueeldused:

- traditsioonid, ajalugu, keskne asukoht Kesk-Eestis;
- ühtlustatud ülevallaline kultuurijuhtimine ning aktiivsed külaseltsid;
- Põltsamaa lossikompleksi baasil rajatud külastuskeskus;
- heas korras kultuurirajatised;
- palju kultuuriüritusi.

Eesmärgid

- Põltsamaa valla elanikud on kaasatud, aktiivsed ja huvitatud kultuurielus osalema ja panustama;
- teenuste pakkumine, sündmuskorraldus vastab elanike ootustele ja on mitmekesine;
- toimiv partnerlus ja teenuste arendamine ning korraldamine era- ja kolmanda sektoriga;
- raamatukogud toimivad ajakohaste teabe- ja kogukonnakeskustena;
- säilitatud ja väärtustatud on kultuuritraditsioonid ning valla ajalooline pärand.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- elanikkonna ootuste kaardistamine sündmuste osas, sellest lähtuvalt tegevusplaani koostamine;
- traditsiooniliste ürituste edasi arendamine, uute sündmuste algatamine;

- kultuurivaldkonna organisatsioonide koostöövõrgustiku arendamine ning ühise konkreetse kultuurikalendri tulemuslik juurutamine;
- sündmuste ühisturundamine, külaseltside jt kodanikualgatuste kaasamine sündmuste korraldamisse;
- Põltsamaa lossist temaatilise terviku moodustamine ja teenuste arendamine;
- raamatukogude teenuste kaasajastamine, raamatukogude kujundamine kogukonnakeskuseks.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Korraldatavate kultuuri- ja vaba aja ürituste arv	389	säiliv
Üle 1 000 külastajaga suurürituste arv	3	3 aastas
Üle 500 külastajaga ürituste arv	5	10 aastas
Vaba aja ja kultuuriüritusi külastanute arv	22 000	suurenev
Põltsamaa lossiga seotud ürituste arv aastas	35	suurenev
Raamatukogu lugejate arv	3012	säiliv
Raamatukogu laenutuste arv	106544	säiliv
Üle-eestilise laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide ja pidudel osalejate arv	15/317	säiliv

3.4. Sport ja liikumisharrastus

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vallas juhitakse sporditegevust läbi vallavalitsuse ja valla sihtasutuse Põltsamaa Sport (edaspidi SA). SA eesmärk on koostöös vallavalitsusega juhtida valla sportlikku tegevust ja aidata kaasa spordi arengule Põltsamaal (korraldab spordi juhtimist, kogub ja analüüsib spordialast teavet, haldab spordirajatisi, korraldab sporditeemalisi üritusi, spordivõistlusi). SA hallatavad objektid on Felixhall, Pisisaare spordikeskus, Põltsamaa ujula, kunstmuruväljak, Lille tn tenniseväljak.

Lisaks tegutsevad vallas aktiivselt spordiklubid ja -ühendused, kelle tegevust toetatakse valla eelarvest. Organiseeritult tegeletakse 20 spordialaga ja tegevused on suunatud erinevatele vanusegruppidele. Aktiivsete harrastajate arv on üle 600. Noortespordi järjepidev arendamine on andnud häid tulemusi ja mitmed sportlased on leidnud väljundi tippsporti. Piirkonnas toimub üle 120 spordi- ja liikumisharrastusürituse, millest enamik on suunatud kohalikule elanikule. Head sportimisvõimalused on olemas aasta ringi ning piirkonnas on küllaldaselt erinevaid spordiobjekte ja eriilmelisi sportimispaiku.

Aastatel 2026-2027 on vald erinevate projektide toel ellu viimas suuremahulisi investeeringuid Kuningamäe Spordi- ja Vabaajakeskusesse. Kompleksi rajatakse mh uus ujula ja mäekeskus koos hoonega.

Valdkonna kitsaskohad:

- spordivaldkonnaga seotud organisatsioonide omavaheline koostöö võiks olla tõhusam;
- ühtne inforuum üritustest ja treeningutest teavitamiseks ei ole juurutatud;
- suurte spordiürituste vähesus;
- rahvaspordiürituste puhul puudub mitmekesisus;

- teatud sihtrühmade ootustele vastavaid teenuseid ei ole.

Valdkonna arengueeldused:

- spordikooli, kvalifitseeritud treenerite ja aktiivsete spordiklubide olemasolu;
- mitmekülgne sporditaristu, sh kergliiklusteed, terviserajad ja neid toetav looduslik keskkond (jõed, mägi, järved);
- Kuningamäe Spordi- ja Vabaajakeskuse ning ujula valmimine;
- traditsiooniliste spordiürituste korraldamine;
- kohalike tuntud sportlaste kaasamine spordi- ja liikumisharrastuse propageerimisse.

Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on terved, aktiivsed ja sportlikud elanikud ja selleks on loodud igakülgsed võimalused;
- erinevate spordiga tegelevate organisatsioonide omavaheline koostöö on hästi toimiv;
- spordirajatised on hooldatud, uuendatud ja tegevustega sisustatud.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- spordiorganisatsioonide, haridusasutuste ja vabatahtlike omavahelise tiheda koostöövõrgustiku arendamine, sh spordialaste ümarlaudade korraldamine;
- ühtse inforuumi (Põltsamaa spordi veebikeskkonna) loomine ja juurutamine;
- spordivaldkonna turundamine (sh läbi saavutuste ja võimaluste) ja lisarahastuse leidmine;
- valdkonna tublimate tunnustamine;
- sihtgruppide ja nende vajaduste süsteemne kaardistamine (alus: valla liikumisuuring);
- rahvaspordiürituste mitmekesistamine;
- spordirajatiste järjepidev arendamine;
- liikumisharrastust soodustavates tegevustes ja programmides osalemine;
- Kuningamäe kompleksi edukas käivitamine;
- spordivaldkonna juhtimise (sh eesmärgistamise ja mõõtmise) tugevdamine.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Spordi- ja liikumisharrastuse ürituste arv	153	säiliv
Suurürituste (500+ osalejat) arv	3	3
Treeningtegevuses osalevate noorte arv	295	säiliv
Treeningrühmade arv	26	25
Kvalifitseeritud treenerite arv	14	14
Spordirajatiste (Felixhall, Pisisaare spordikeskus, Kuningamäe Spordi- ja Vabaajakeskus) külastuste arv	63 000	65 000
Spordialade arv, milles korraldatakse valla võistlusi	18	34

3.5. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa Vallavalitsus osutab abivajajatele toimetuleku parandamiseks erinevaid sotsiaalteenuseid ning maksab sotsiaaltoetusi. Vallas tegutseb 6 hoolekandeasutust, neist kaks on valla omandis (Põltsamaa Valla Päevakeskus, SA Põltsamaa Tervis). Põltsamaal paikneb SOS lasteküla kolme peremajaga.

Valla elanikele on tagatud esmatasandi tervishoiuteenused Põltsamaa Perearstikeskuses, kus töötab 5 perearsti (ühe perearsti vastuvõtt toimub lisaks Puurmanis). Tervishoiuteenuseid (eriarstide vastuvõtt, uuringud ja diagnostika) pakub SA Põltsamaa Tervis. Põltsamaal on kohapeal kiirabibrigaad. Samuti osutavad vallas teenuseid hambaarstid, proteesijad ja massöörid.

Suurim investeering sotsiaalvaldkonnas on hetkel kogukonnapõhise toetatud eluasemehoone rajamine, mis valmib 2026. a lõpuks. Oluliseks arengusuunaks on panustamine ennetustegevusse ning teenuste terviklik elukaareülene arendamine.

Valdkonna kitsaskohad:

- vähene ja killustatud ennetustöö ja tervislike eluviiside järgimine;
- teenuste vajaduse ja kulude kasv seoses elanikkonna vananemisega;
- sotsiaalsetest pingetest tulenevad toimetulekuprobleemid, erinevad sõltuvused jms (vaimse tervise halvenemine, töötus, alkoholism, madalad sissetulekud jm), eelnevast tulenev surve valdkonna kulubaasile;
- alaealistele õigusrikkujatele suunatud sotsiaalprogrammide vähesus;
- kolmanda sektori vähene kaasatus valdkonnas;
- vajaduspõhise sotsiaaltranspordi arendamine koostoimes avaliku ühistranspordiga.

Valdkonna arengueeldused:

- väljakujunenud sotsiaalhoolekandesüsteem ja tugivõrgustik;
- vallal on oma valdkondlik allasutus (sh Perepesa), kes osutab erinevaid teenuseid;
- mitmekesiste teenustega hoolekande- ja tervishoiuasutuste ning teenuste olemasolu (erinevad hoolekandeasutused, SA Põltsamaa Tervis jt);
- vallas on kaasaegne kogukonnapõhine toetatud eluasemehoone.

Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on välja arendatud abivajajate vajadustele vastav sotsiaalhoolekande taristu ja kvaliteetsed sotsiaalteenused;
- süsteemne ennetustöö on toimiv, abivajavate laste ja perede varajane märkamine on tagatud, nende toetamine ja nõustamine on vajadustest lähtuv;
- teenuste osutamisel toimib tõhus koostöö kolmanda sektori jt partneritega;
- Põltsamaa vald väärtustab ja toetab tervislikke eluviise.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- sotsiaal- ja tervishoiuteenuste täiustamine ja mitmekesistamine vastavalt muutuvatele vajadustele;
- valla valdkondliku allasutuse teenuste arendamine elukaareüleseks (teenused alates lapseootusel peredest kuni eakateni);
- ennetustööks vajalike ressursside suurendamine, sh ennetav töö ja rehabilitatsioon abivajajatega, erinevate sihtrühmade nõustamine jne;
- kolmanda sektori aktiivsem kaasamine sotsiaaltöö- ja tervishoiuvaldkonnas;

- regulaarne valdkondade ülene infovahetus hallatavate asutuste ja ametkondadega riskigruppide varajaseks märkamiseks (lapsed, eakad, riskipered jt);
- aktiivne osalemine tervisedenduslikes tegevustes, osalemine vastavates maakondlikes ja üleriigilistes programmides jms;
- valdkonna teenuste osas regulaarse rahulolu-uuringu läbiviimine.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Teenuste arv	24	säiliv
Toimetulekutoetuste saajate arv	83	vähenev
Rahulolu sotsiaalteenuste kättesaadavuse ja kvaliteediga %	43	85
Teenuste saajate arv	547	vähenev
Keskmine töötute arv	273	vähenev

3.6. Elukeskkond (keskkond ja taristu)

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valla elu- ja looduskeskkond on mitmekesine. Valda iseloomustab erinev vahelduv maastik Eesti ühtede viljakaimate põldudega, suurte metsamassiivide (44% kogu valla pindalast) ja märgaladega. Elamispiirkonnad jagunevad tihe- ja hajaasustatud aladeks, kus on 1 linnaline keskus, 3 alevikku ning 58 küla. Kogu valla asustustihedus oli 1.01.2026 seisuga 10,1 inimest/km² (Eesti keskmine 29,4 in/ km²).

Vallale kuulub 206 km teid, millest 150 km on maanteed ja 56 km tänavad ning lisaks on valla hooldada ja hallata *ca* 125 ha haljasalasid (sh 8 parki).

Valla omandis on erinevad avalikus kasutuses olevad hooned (sh koolid, lasteaiad, spordihooned jne), mitmed erinevad rajatised (spordi- ja mänguväljakud jpm) ja elamispinnad.

Valdkonna kitsaskohad:

- avalikud teenusehooned (sh haridusasutused) on osaliselt amortiseerunud;
- jalgratta-jalgteede võrgustik ei ole terviklikult välja arendatud;
- parkide, haljasalade ja kalmistute arendamine vajab investeeringuid, hooldustöödega seotud väljakutsed (ohtlikud puud, lagunevad rajatised, müürid jms);
- üüripindade vähesus, elamispindade puudus;
- vaba aja taristu (sh spordivaldkonnas) vajab kaasajastamist;
- osade sihtrühmade vastuseis arendustegevustele;
- kasutuseta hooned ja hooldamata kinnistud, mis rikuvad avalikku ruumi;
- avalik linnaruum (kohati) ja kõik teenuste osutamiseks kasutatavad objektid ei ole ligipääsetavad;
- tasakaalu leidmine looduskeskkonna väärtustamise ja arendustegevuse vahel.

Valdkonna arengueeldused:

- logistiliselt hea asukoht;

- maavarade olemasolu piirkonnas;
- kaunis looduskeskkond;
- arenev ettevõtluskeskkond;
- elukeskkonna arendused – ujula ja Kuningamäe kompleks, avaliku ruumi arendamine jne;
- ettevalmistatud ja ettevalmistamisel olevad elamuarendused (eramute ja kortermajade detailplaneeringud).

Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on turvalised liikumisvõimalused;
- Põltsamaa vallas on hooldatud, ajakohased ehitised, rajatised ja avalik ruum;
- Põltsamaa vallas on välja arendatud optimaalne elamufond koos uusarendatud era- ja kortermajadega.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- valla rajatiste, hoonete, teede ja tänavate ehitus-, remondi- ja hooldustööde õigeaegne ja vajaduspõhine tegemine, hoonete energiatõhususe parendamine;
- karmimate meetmete rakendamine tühjalt seisvatele korteritele, hooldamata kinnistute ja „kolemajade“ hooldamisvajadusele tähelepanu juhtimine;
- ettevõtluse ja elamumajanduse arenguks valmiduse loomine läbi planeerimisprotsessi ja taristu arendamise;
- avaliku ruumi (sh keskväljakute, puhkealade, parkide, mänguväljakute, kalmistute, matkaradade, haljasalade jms) hooldamine ja arendamine;
- kergliiklusteede võrgustiku edasiarendamine;
- erivajadustega inimestele ligipääsetavuse parendamine (kaldteed, kõrged äärekivid jms).

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Teede ja tänavate rekonstrueerimine, km	2,3	5 / 5 a jooksul
Jalgratta- ja jalgteede ehitamine, km	0	5 / 5 a jooksul
Kõnniteede olukorra parendamine, km	0,2	5 / 5 a jooksul
Uute/lisandunud elamuühikute arv	0	50/ 5 a jooksul
Algatatud planeeringute arv	4	1/aastas

3.7. Ettevõtluskeskkond

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valda oli Maksu- ja Tolliameti andmetel 2025. aastal registreeritud 890 majandusüksust, sh 841 ettevõtet (äriühingut ja FIE-t) ning 40 MTÜ-d ja SA-d. Ettevõtete käive oli 218 miljonit eurot ning neis oli aastakeskmiselt 1777 töötajat. Töötajate arv ja käive on suurimad põllu- ja metsamajanduse ning töötleva tööstuse tegevusaladel.

Avaliku sektori asutustes oli töötajaid aastakeskmiselt 583 ja mittetulundussektoris 148. Töökohti on vallas vähem kui töötajaid, mis tähendab, et liigutakse tööle ka väljapoole valda.

Ettevõtlusaktiivsus majanduslikult aktiivsete ettevõtete osas oli 2025. a seisuga 11,1 ettevõtet 1000 elaniku kohta ning on viimaste aastate jooksul kasvanud, kuid jääb alla Eesti (11,7) keskmisele.

Maksumaksja keskmine sissetulek 2025. a seisuga oli 1737 eurot, mis on 16% võrra väiksem Eesti keskmisest näitajast (2059 eurot), vahe on ajas suurenenud.

Valdkonna kitsaskohad:

- piirkonnas on vähe kvalifitseeritud töötajatele ja noortele huvipakkuvaid töökohti, töökohtade valik on piiratud;
- noorte väljaränne on suurem kui tagasiränne;
- madal palgatase võrreldes Tartumaaga, suur pendelränne;
- kohalik turg on teatud teenuste tulekuks liiga väike;
- osad sihtrühmad ei soovi piirkonda uusi ettevõtteid;
- rendipindade vähesus;
- trassiäärsete võimaluste vähene kasutamine ettevõtluseks.

Valdkonna arengueeldused:

- asukoht Kesk-Eestis, hea ligipääs, läbiv Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa maantee;
- mitmekesine tööstus (tööstusest turismini);
- hea elukeskkond (ilus, rahulik, turvaline, väljakujunenud haridusvõrk, head vaba aja veetmise ja sportimisvõimalused jne);
- viljakad mullad ja tuntud põllumajanduspiirkond.

Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on rohkem kvalifitseeritud töökohti vajavat ettevõtlust;
- Põltsamaa vald on ettevõtjasõbralik;
- piirkonna positiivne maine ning tuntus on kasvav.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- ettevõtlusega seotud info pidev uuendamine ja avalikustamine valla kodulehel (ettevõtted, teenused, rendipinnad, vabad maad jne);
- piirkonna ettevõtlusvõimaluste turundamine (sh tööstusalade rakenduse kaudu);
- ettevõtlust toetava infrastruktuuri arendamine (juurdepääsu- ja kergliiklusteed, muu taristu);
- kaugtöövõimaluste, koostöökeskuste arendamine (erinevad rendipinnad, valla võimaluste väljapakkumine);
- koostöö ja infovahetus ettevõtjatega (ümarlauad, koolitused, teiste ettevõtete ühiskülastused, tunnustusüritused, messid jne);
- ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõppe programmide toetamine haridusasutustes;
- aktiivne osalus ettevõtlusprojektides (sh vallasisesed, maakonnaülesed, riiklikud, rahvusvahelised);
- ettevõtjatele suunatud teenuste arendamine koostöös Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskusega.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Loodud ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	11,1	säiliv
Ettevõtlusega alustavate ettevõtjate nõustamiste arv	30	suurenev
Piirkonna ettevõtjatega ümarlaudade/koolituste/ühiskülastuste arv	5	suurenev
Ettevõtluseks algatatud planeeringud	1	suurenev
Keskmise brutotulu suhe Eesti keskmisesse	84%	suurenev

3.8. Turism

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vald asub külastuspaiga vaatenurgast geograafiliselt heas asukohas, Tallinna-Tartu mnt ja Jõgeva-Põltsamaa-Võhma mnt ristumisel. Piirkonna keskuseks on väike ja kaunis Põltsamaa linn, mida turismimaastikul tuntakse sildade ja parkide, rooside ja veinilinnana. Samuti on Põltsamaa sümboliks saanud lossikompleks ning ümberringi asuvad mõisad. Uuemad turismiatraktsioonid on Kamari WPark koos kõrgseiklusrajaga, Põltsamaa lossi külastuskeskus koos lossitorniga ning 2027. aastal valmiv Kuningamäe Spordi- ja Vabaajakeskus.

Põltsamaa vallas asub 2026. aasta seisuga 19 majutuskohta ja 11 söögikohta. Muuseume tegutseb 3, Põltsamaa valda tutvustab neist Põltsamaa Vallavara OÜ koosseisu kuuluv Põltsamaa Muuseum. Valla turismiinfot jagab lossihoovis muuseumi juures asuv Põltsamaa Turismiinfopunkt.

Piirkonna turismiturundusega tegeleb suures osas samuti Põltsamaa Vallavara OÜ, kes haldab kogu lossikompleksi, muuseumit ja turismiinfopunkti. Iga-aastaselt osaletakse turismimessidel ning koostatakse piirkonda tutvustavaid trükiseid ja veebisisu ning osaletakse erinevates turismiga seotud koostöövõrgustikes.

Valdkonna kitsaskohad:

- olemasolevate objektide ja sündmuste jätkusuutlikkuse tagamine;
- suuremate majutusasutuste puudumine vallas;
- erinevad kriisid mõjutavad turismisektorit tugevalt ning nõuavad kiiret reageerimist ja kohanemist;
- piirkonnas ei ole piisavalt aastaringseid tegevusi pereturistile;
- erivajadustega külastajatel on piiratud võimalused turismiteenuste tarbimiseks;
- olemasolevad turismiettevõtjad on väikesed, ressursid arendustegevusteks on piiratud.

Valdkonna arengueeldused:

- asukoht Kesk-Eestis, hea ligipääs, läbiv Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa maantee;
- vallas on mitmed tugevad turismiatraktsioonid, mida on edasi arendatud (Põltsamaa loss, Kuningamägi, Kamari WPark, roosisaar jne) ning toimiv turismiorganisatsioonide koostöö;
- kaunis keskkond – roheline, rahulik, turvaline, puhas, ühendavad ja läbivad jõed (Põltsamaa, Pedja, Umbusi jt);
- rikkalik ja väärikas ajalugu, sh Põltsamaa loss, ümberringi asuvad mõisad jne, vald on tuntud veinide, rooside ja sildade poolest;
- Põltsamaa lossi külastuskeskus on piirkonna turismi arenguvedur.

Eesmärgid

- elamusest, ajaloost, loodusest ja vabas õhus liikumisest huvitatud külastajal on võimalus veeta vähemalt kaks päeva (koos ööbimisega) piirkonnas, korduvkülastamiste arv on kasvav;
- toimib aktiivne koostöö ja teenuste arendamine/mitmekesistamine erinevate turismiettevõtjate vahel (infovahetus, ühispaketid, -turundus);
- piirkonna positiivne maine on kasvav;
- turismiatraktsioonidel on parendatud ligipääsetavust erivajadustega inimestele;
- turismihooaeg kestab aasta ringi, külastajatele pakutakse atraktiivseid tegevusi nii suve- kui talvehooajal.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- viitade ja välireklaamide paigaldamine nii asulatesse/objektidele kui maanteede äärde;
- aktiivne turundus, sh osalemine turismimessidel, materjalide koostamine, turundus sotsiaalmeedias jms;
- soodustada koostööd (turismi)ettevõtjatega, kultuurikorraldajatega ja vaba aja veetmise võimaluste pakkujatega nii valdkonnapõhiselt kui -üleselt läbi ühiste turundus- ja arendustegevuste, sh hoida ja edasi arendada ühist ürituste kalendrit;
- olemasolevate ja uute objektide arendamine ja võimestamine;
- ühisturundus ja koostöö Kesk-Eesti DMO-ga (destination management organization), Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskusega, EISi turismiosakonnaga, Jõgevamaa Koostöökojaga jne;
- olemasolevate sündmuste edasiarendamine ning uute sündmuste lisandumine (sh madalhooajal);
- senisest suurema tähelepanu pööramine erivajadustega klientide vajadustele;
- aktiivne osalemine turismivaldkonna projektides (sh vallasisesed, maakonnaülesed, rahvusvahelised);
- turismivaldkonna juhtimiskorralduse analüüs ja sobiva toimemudeli leidmine ja rakendamine.

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Rajatud/avatud/uuendatud külastusobjektide arv	3	säiliv
Põltsamaa lossikompleksi külastajate arv	31600	säiliv
Põltsamaa lossi õuealal toimunud sündmuste külastajate arv	5225	suurenev
Turismimessidel osalemise arv	2	säiliv
Piirkonna ettevõtjatega ümarlaudade/koolituste/ühiskülastuste arv	11	min. 2 aastas
Väljatöötatud ühispaketid ja -pakkumised	3	2 aastas
Põltsamaa Muuseumi publikatsioonide arv	0	suurenev
Madalhooaja ürituste arv	4	säiliv

3.9. Juhtimine

Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korraldada ja juhtida kohalikku elu lähtudes kogukonna vajadustest, piirkonna kitsaskohtadest ja arenguvõimalustest. Seega on valla areng otseselt sõltuv selle juhtimisest.

Põltsamaa valda juhib 21-liikmeline volikogu ja 8-liikmeline vallavalitsus. Volikogus on moodustatud 6 alatist komisjoni: hariduskomisjon, majanduskomisjon, sotsiaal- ja heaolukomisjon, kultuuri- ja spordikomisjon, kogukonnakomisjon ning revisjonikomisjon.

Täidesaatvaks organiks on ametiasutusena vallavalitsus, kus 2026. aasta augusti seisuga oli 37,2 ameti- ja töökohta. Ametiasutus tegutseb kahes erinevas hoones – Põltsamaa linnas Lossi tn 9 ja Puurmani teenuskeskuses. Vallal on kokku 11 hallatavat asutust u 400 töökohaga.

Põltsamaa vald on ainuosanik äriühingus Põltsamaa Vallavara OÜ ja suurosanik (98,09%) osaühingus Põltsamaa Vesi OÜ, lisaks sellele on valla poolt asutatud SA Põltsamaa Sport ja SA Põltsamaa Tervis.

Samuti on vald liige mitmetes organisatsioonides ja omab erinevaid rahvusvahelisi sõprussuhteid.

Valdkonna kitsaskohad:

- maksumaksjate ja elanike arvu vähenemine mõjutab tulubaasi ning on väljakutse kvaliteetsete teenuste osutamisel;
- elanikkonna vananemisega kaasneb teatud teenuste (nt sotsiaalvaldkond) vajaduste kasv;
- erinevused linna ja maapiirkonna vahel (kogukondade aktiivsus, ootused jms);
- poliitiline ebastabiilsus, mis võib mõjutada pikaajalisi kokkuleppeid;
- valla juhtimisstruktuur on „õhuke“, spetsialiste on vähe ning sellest tulenevalt on võimekus teenuseid arendada piiratud;
- personali värbamine ja motiveerimine on keerukas;
- lisanduvad ülesanded KOVidele, pidev muutustega kaasas käimine;
- erinevad kriisid vajavad valmisolekut.

Valdkonna arengueeldused:

- kaasava eelarve rakendamine;
- välja töötatud ja rakendatud kohaturunduse kontseptsioon („Põltsamaa on põnev“);
- väljakujunenud valdkondlikud toimivad süsteemid, tugev kolmas sektor ja koostöövõrgustikud;
- läbiviidud reformid (nt haridus, kultuur), korrastatud valdkondlikud süsteemid.

Eesmärgid

- elanikkonna kahenemistempo on vähenenud, noorte tagasiränne suurenenud;
- pakutavad teenused vastavad vajadustele, on kvaliteetsed ja lihtsasti kättesaadavad;
- valla juhtimine on avatud, kaasav ja koostööle orienteeritud;
- valdkondadeülene koostöö valla siseselt on toimiv (kokkulepped, ühised eesmärgid);
- koostöö teiste omavalitsustega ja erinevate koostööorganisatsioonidega on tulemuslik.

Tegevused

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- teenuste ajakohastamine, vajaduspõhine ümberkorraldamine;

- tugiteenuste optimaalne korraldamine;
- avalikkuse pidev informeerimine (kommunikatsiooni juhtimine, infokanalite mitmekesistamine);
- kriisivalmiduse tagamine, kriisijuhtimise süsteemne korraldamine jms;
- koostöö tõhustamine erinevate organisatsioonide, riigi ja omavalitsustega (sh regionaalsel ja rahvusvahelisel tasandil);
- valla asutuste arendamine, spetsialistide kompetentsuse tõstmine, meeskonna ja erialaste koolituste korraldamine;
- valdkondade edendajate tunnustamine;
- valla kui terviku turundamine, kohaturundusstrateegia elluviimine;
- kõiki huvigruppe kaasava läbipaistva otsustus- ja juhtimismudeli rakendamine;
- Põltsamaa valla kui tööandja turundamine ja atraktiivsuse tõstmine;
- spetsialistidele konkurentsivõimelise tasu maksmine, motivatsioonipaketid jms;
- aktiivne osalemine erinevate valdkondade projektides (avalike teenuste arendamine, ettevõtlus, turism jne).

Mõõdikud

Näitaja	Seis 2025	Sihtväärtus 2030
Elanike arv	9175	säiliv
Koostööprojektid ja ühistegevused naaberomavalitsuste, riigi jt organisatsioonidega	4	säiliv
Töötajate (valla ameti-, all- ja osalusega asutuste) osakaal tööealisest elanikkonnast, %	9,4%	kahanev
Maksumaksjate osakaal tööealisest elanikkonnast, %	75%	säiliv
Kolmanda, era- jm sektoriga koostöös arendatud teenuste, ellu viidud projektide, tegevuste arv	2	suurenev
Kaasava eelarve ettepanekute arv	12	15
Kohaturundusstrateegia alusel ellu viidud kampaaniate/algatuste arv	0	5
Arenguvestlused asutuste juhtidega ja organisatsioonisiseselt	100%	kõigiga
Vallavalitsus ametiasutusena rakendab „Peresõbraliku tööandja“ meetmeid organisatsioonikultuuri arendamiseks	Pronkstase	Kuldtase
Valla juhtide kohtumised piirkondade elanikega (sisendiks arenguvajadustele, tagasiside andmiseks seni tehtule)	5	Vähemalt 1 kord aastas